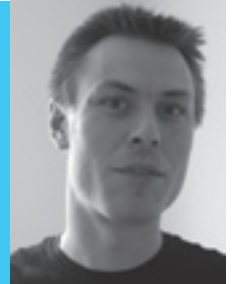

Temadag om katalogen

Af Peder Svend Pedersen

Blixen lokalet på Det Kgl. Bibliotek lagde ramme for Forum For Registrerings temadag om "Kataloger på kryds og tværs". Formanden Hanne Hørl Hansen fra DBC bød velkommen og præsenterede forumets vision for dagen – katalogen om 10 år, der dog blev afgrænset til katalogen her og nu og i morgen.

Peder Svend Pedersen
Kandidatstuderende, DB
kk05pepe@db.dk

Dagens program omhandlede problemstillinger fra udvikling af søgemaskiner, implementering af web-service i lokalkatalogen, til overvejelser om lokalkatalogens fremtid og brugernes udbytte af individuel profilering.

Bibliotek.dk

Poul Jensen startede oplæggene med at præsentere værkvisning i bibliotek.dk og overvejelser omkring tilpasning til Funktional Requirements for Bibliographic Record (FRBR), der er IFLAs afstukket retningslinier fra 1998 om en international forståelse af relationerne mellem "work, expression, manifestation and item".

Med øje for at skabe en mere ordnet struktur søsatte man i efteråret 2005 værkvisning på Bibliotek.dk. Målet har været at præsentere udgaver af værker grupperet efter det værk, de repræsenterer. I praksis er dette gjort ved at samle forskellige udgaver og medieformer med samme titel i klumper.

Man har dog på et væsentligt punkt valgt at afvige fra FRBR, idet man ikke medtager titler af givent værk på forskellige sprog, som man har valgt at betragte på "expression" niveau. En anden afvigelse er samlingen af filmatiseringer med det skriftbærende værk, der i FRBR betragtes som et nyt værk.

Værkvisning er baseret på sammenskrivning og matchning af simple deskriptive data i normaliseret form. Hensigten er, at man fra værkniveauet ekspanderer sin søgning til udgave niveauet, vælger og går videre til bestilling.

Bibliotek.dk har undersøgt forbedringerne blandt 365 slutbrugere, hvortil 56 % bekræfter at brugervenligheden er blevet bedre. Som udfordringer nævnes det traditionelle katalogs dårlige skel mellem "expression" og "manifestation", samt videre udvikling af emnesøgning og bestilling på værkniveau.

Mit bibliotek.dk

Gitte Barlach, der er projektleder ved Det Digitale Bibliotek i Århus præsenterede Mit bibliotek.dk, – et udviklingsprojekt med deltagelse af 7 folkebiblioteker rundt om i landet og støtte fra Biblioteksstyrelsens udviklingsfond.

Ideen med projektet er at styrke benyttelsen af bibliotekernes digitale videnressourcer og den digitale formidling på biblioteket med nye tilbud og individuel personalisering.

I prototypen af Mit bibliotek.dk, der er i drift på 7 biblioteker, er der i søgeprocessen *vis post* integreret interne og eksterne webservice links, så man kan se anbefalinger, anmeldelser og forfatterportrætter. Søger man eksempelvis musik, kan man gennem Bibliotekernes netmusik høre smagsprøver af værket.

Arbejdet går mod at knytte flere webservices til og videreudvikle personaliseringen, der tager form som et miks af forskellige modeller og profiltyper. Personalisering tilbyder lånehistorik, anbefalinger til- og fravalg og rating. Brugerfeedback og evaluering siger, at brugerne vil have, men ikke yde.

Den nære fremtids udvikling går mod mere modulære og åbne bibliotekssystemer med

webservice integration. Defragmenterede service der ligger der, hvor brugeren kommer og har brug for dem. Brugeren skal have lidt mere, end hvad de kom efter og de skal have mulighed for at berige information gennem kommentarer og folksonomy.

Forslag om udvikling af ny national web-service for udgavematch på faust-nummer og intelligente systemer, der agerer samspil mellem kontekst og relevans.

Lokalkatalogen

Efter frokosten holdt Lene Stampe fra Roskilde Universitetsbibliotek et oplæg om lokalkatalogens fremtid. Situationen på RUB er, at bibliotekssystemet er forældet. Man bruger mange ressourcer på at undervise i håbløse systemer samt almen registrering, stigende registrering af netdokumenter og ajourføring af lister over eksterne databaser. Fra "usability-test" ved man, at brugere ønsker at kunne søge alt i én grænseflade.

I katalogen må man ikke skrive forkert, men det må man godt i Google! Et andet problem er # (firkant), der i RUBs katalog symboliserer maske-ring, hvilket volder problemer når man skal finde noget om computersproget C#. Man overvejer derfor et nyt bibliotekssystem, et nyt tegnsæt, et formatskifte og et system, der kan håndtere netdokumenter og fremmede emneord.

Udviklingen går mod webservices, data-mining, discovery tools og ranking. Lokalkataloger har efter Stampes overbevisning ingen fremtid, som vi kender dem. Så hvorfor ikke

Katalogen er som udgangspunkt lavet af og for bibliotekaren – ikke for brugeren.

lave et fællessystem? Et system, som hele tiden kan aflæse, hvor en bestemt bog er og lade den blive stående der. Så kunne man slippe for matchnings- og linkningsproblemer i danbib og bibliotek.dk.

Tænk hvis man som bruger havde en søgeflade, hvor man foretog intelligent-søgning i alle de resurser, man har adgang til.

Tidens tendenser

Hans Lauridsen fra Statsbiblioteket indledte sit oplæg med at ridse tidens tendenser op. Hvad skal vi med kataloger? Der er i dag et stort "gab" mellem brugernes forventning og biblioteket (DEFF rapport (2006) m.fl.). Bibliotekets kernekundekreds er blevet mindre, da brugerne er blevet "drive-in" brugere. De vil have det nemt og hurtigt, noget de er vant til og som ligner Google og Amazon og har intelligent-søgning. Men katalogen er som udgangspunkt lavet af og for bibliotekaren – ikke for brugeren.

Brugerne vil ikke logge på flere gange, de vil godt have anbefalinger - men ikke selv bidrage. Statsbibliotekets mål er at lave et enkelt "data-repository", der understøtter søgning på tværs af materialer. Man vil have ryddet op og erstattet Marc med et stærkt metakonvertibelt xml-format. Automatisere, hvor det er muligt og få leverandører til at lave metadata, ændre "work flow", så kun et fåtal af materialer skal håndkatalogiseres.

Man har forsøgt at forbedre søgeperformance ved at bygge "Web pac" ovenpå "Horizon", som man regner med at kunne få til at køre hurtigere end "Web pac".

På kort sigt arbejdes der med en alternativ sortering af flerbindsværk og på længere sigt, har man ambitioner om at præsentere andre kilder, fagreferenter, indholdsfortegnelser og bogforsider m.m.

Fælleskatalog/lokalkatalog

Per Mogens Pedersen fra DBCs netdivision sluttede temadagen af med oplægget: Hvor

efterlader individuel profilering brugerne? Med en tilkendegivelse om, at der er en tendens til i for høj grad at tænke i samme hus, blev der spurgt til, hvorfor man ikke samler landets biblioteker i et fælleskatalog? - Men politisk er dette ikke muligt.

Så derfor arbejdes der i DBCs netdivision på at udvikle et fælles "skin" til lokalkatalogen, der matcher bibliotek.dk og understøtter interaktion mellem forskellige bibliotekssystemer.

Med et håb om en snarlig standard for brugergrænsefladen, bedyrede Pedersen netdivisionens bestræbelser på at tænke kreativt og udvikle nye produkter, der kan kompensere og afhjælpe dobbelt arbejde. Autofjernlån blev nævnt som en mulighed for at synkronisere katalogisering til DanBib.

Som studerende på Danmarks Biblioteksskole har jeg haft mulighed for at deltage i Forum for registrerings temadag, mod at jeg leverede et kort referat. Det er hermed imødekommet og jeg er meget taknemlig over at have fået tilbuddet, da det var en ovenud rig dag på faglige indtryk.

Pressemeddelelse 27. februar 2006

Handelshøjskolens Bibliotek i København skifter navn til CBS Bibliotek

**Copenhagen
Business School**
HANDELSHØJSKOLEN

Biblioteket ved Copenhagen Business School/Handelshøjskolen skifter 1. marts 2006 navn til CBS Bibliotek (CBSB). I internationale sammenhænge er navnet CBS Library.

CBS har arbejdet målrettet med sit brand siden 2004, bl.a. i form af en ny grafisk identitet. Biblioteket ønsker at være en aktiv medspiller i denne proces og at medvirke til at sende et klart signal til omverdenen om, hvad CBS kan tilbyde nationalt og internationalt.

Ved samme lejlighed forsvinder betegnelserne Økonomisk Bibliotek og Sprogbiblioteket, da denne opdeling over årene har mistet sin betydning, bl.a. fordi den klassiske fagdeling mellem CBS' 2 fakulteter er opløst.

Navngivninger følger frem over geografien:
CBS Bibliotek - Solbjerg Plads
CBS Bibliotek - Dalgas Have
CBS Bibliotek - PorcelænsHAVEN.

Biblioteksdirektør René Steffensen
Tlf. 3815 3700
E-mail rs.lib@cbs.dk

Fakta om CBS Bibliotek 2005

1.683.116 udlån
1.067.112 besøgende
7.300 e-tidsskriftserier
820 trykte tidsskriftserier
26.000 e-bøger
315.694 trykte bøger
6.478 kvm fordelt på 3 afdelinger

www.cbs.dk/library